

 <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2023-3-51-56>

 <https://orcid.org/0000-0002-8535-8727>

КОЖЕВНИКОВА Лариса

кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання,
Університет Григорія Сковороди у Переяславі
e-mail: L0681813681@gmail.com

 <https://orcid.org/0000-0002-6148-901X>

МАЛАШЕВСЬКА Ірина

докторка педагогічних наук, професорка кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання,
Університету Григорія Сковороди у Переяславі
e-mail: artmal7@gmail.com

 <https://orcid.org/0000-0003-2553-8598>

МАРТИНЮК Анатолій

доктор педагогічних наук, професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання,
Університету Григорія Сковороди у Переяславі
e-mail: mart_ak@ukr.net

УДК 378.147:[37.011.3-051:78(045)]

**РОЗВИТОК МИСТЕЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА**

Мистецьку компетентність фахівця музичного мистецтва досліджено як одну із складових особистості вчителя. Ця дефініція є системною, інтегрованою властивістю, що передбачає здатність вчителя до розуміння й творчого самовираження в музичній (образотворчій) сфері, що формується під час сприйняття творів, видів мистецтва та їхнього практичного опанування. До її структурного складу входять: когнітивно-гностичний, аксіологічно-аналітичний, комунікативно-виконавчий компоненти.

Доведено, що у процесі викладання музично-історичних дисциплін, слід приділяти увагу інноваційній діяльності, демонструвати взаємозв'язок особистісного та професійного розвитку, активно використовувати різноманітні творчі завдання, нетрадиційні форми і методи навчання, які ґрунтуються на комбінації знань, інтересів, мотивів, ставлень, інтегрованих результатах навчання у галузі мистецтва.

Ключові слова: фахова підготовка; мистецька компетентність; мистецькі знання; емоції; мислення; ява; асоціації.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Трансформаційні тенденції в мистецькому житті сьогодення стимулюють внесення певних коректив у мистецьку освіту. Інтеграційні процеси, які увійшли до оновленого змісту освіти та стали пріоритетним напрямком в його реалізації, ґрунтуються на принципах відкритості освіти, тісному зв'язку з національною історією, традиціями, українською культурою. Інтеграція знань на міждисциплінарній основі дає можливість охопити лінійні зв'язки по горизонталі і точкові по вертикалі, усвідомити не лише послідовність, але й одночасність цих зв'язків і відтворити на новому, вищому рівні цілісне бачення ситуації, явища у всій багатогранності.

Реалізація основної мети в освітній галузі передбачає формування системи ключових, міжпредметних й предметних мистецьких компетентностей як інтегральної основи світогляду особистості, здатностей

до художньо-творчої самореалізації та культурного самовираження.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми теоретико-методологічних та методичних засад формування мистецької компетентності у різних аспектах відображені у наукових розвідках Л. Масол, О. Олексюк, А. Расстригіної, О. Щолокової та ін. Сутність компетентнісного підходу як відображення освітніх результатів навчання виокремлено в дослідженнях Н. Бібік, М. Головань, А. Маркова, О. Пометун, О. Савченко. Осмисленню поняття «компетентність» присвячені праці Дж. Равена, В. Введенського, Н. Бібік. Наразі актуальним є осмислення сутності, змісту та структурних компонентів мистецької компетентності у контексті підготовки фахівців музичного мистецтва.

Мета статті полягає у визначенні змісту та структурних компонентів поняття «мистецька компетентність» та шляхів її формування у майбутніх вчителів музичного мистецтва.

Матеріал та методи дослідження. Дослідницька діяльність здійснювалась на основі аналізу наукової мистецько-педагогічної літератури. У процесі експериментальної роботи використовувались теоретичні та емпіричні методи дослідження: аналіз, синтез, порівняння, систематизація; емпіричні: спостереження, опитування.

Виклад основного матеріалу. У контексті формування мистецької компетентності майбутніх фахівців музичного мистецтва окреслюється проблема суттєвого збагачення й розширення педагогічного простору. Рівень розвитку професійної компетентності вчителя музичного мистецтва відображає міру його підготовленості до музично-освітньої роботи в школі, виступає передумовою ефективності педагогічної діяльності, своєрідною ланкою вдосконалення здобутого інтелектуального та практичного досвіду, пошуку ефективних способів підвищення педагогічної майстерності.

Компетентнісний підхід до освіти, стає останнім часом все більше поширеним і претендує на роль концептуальної основи освітньої політики, що здійснюється державними або міжнародними організаціями. Він передбачає практичну орієнтацію освіти, акцентує увагу на здатності використовувати здобуті знання на практиці, що є домінуючим у професійній підготовці фахівця [1].

Загальноприйнятною є думка, що сенс компетентнісного підходу в освітньому процесі полягає у розвитку здатності самостійно вирішувати пізнавальні, комуніка-

тивні, організаційні, моральні та інші проблеми. Компетентнісний підхід скеровує освіту на формування цілого набору компетентностей (знань, умінь, навичок, ціннісних ставлень), якими мають оволодіти майбутні фахівці. Означений підхід до змісту освіти не зводиться до інформаційно-орієнтованого компонента, а містить цілісний досвід вирішення життєвих проблем, виконання ключових компетенцій [1].

Це у свою чергу змінює вектор дії у навчально-виховній діяльності викладача – з інформаційної до організаційно-управлінської площини. Викладач перестає виконувати роль «ретранслятора» знань, а стає – організатором освітньої діяльності. Відповідно зазнає змін поведінкова модель студента – від пасивного засвоєння знань до активного саморозвитку й самоосвіти. Освітній процес наповнюється розвивальною функцією, що стає інтегрованою характеристикою. Така здатність має сформуватись у процесі навчання і включає знання, вміння, навички, досвід діяльності, ставлення особистості [2].

Компетентнісний підхід передбачає трансформацію накопичення знань, умінь і навичок майбутніх фахівців у площину формування і розвитку здатності практично діяти і творчо застосовувати набуті знання і досвід у різних практичних ситуаціях.

Отже, компетентнісний підхід передбачає не інформованість студента, а вміння розв'язувати проблеми, що виникають у пізнавальній, технологічній і технічній діяльності; в етичних, соціальних, правових, професійних сферах; у процесі особистісних взаємовідносин. Домінуючим чинником у реалізації компетентнісного підходу є зорієнтованість на систему умінь, смислових орієнтацій, адаптаційних можливостей, досвіду і способів трансформаційної діяльності з отриманням конкретного продукту [2].

Реалізація компетентнісного підходу до навчання майбутніх фахівців мистецької галузі передбачає в першу чергу формування і розвиток їх компетентностей.

Компетентність – це здатність успішно задовольняти індивідуальні та соціальні потреби, діяти й виконувати поставлені завдання. Означена категорія базується на поєднанні «взаємовідповідних знань, умінь і практичних навичок», комплексу ставлень та цінностей, поведінкових компонентів [3, с. 90].

У словнику професійної освіти компетентність (від. лат. *competo* – відповідний, підходящий) визначається як сукупність знань та умінь, необхідних для ефективної професійної діяльності: уміння аналізувати,

передбачати наслідки професійної діяльності, використовувати інформацію [4].

Отже, поняття «компетентність» є складним утворенням, оскільки охоплює різні сторони особистості та інтегрує її різноманітні характеристики.

Зважаючи на дефініції розглянутого феномена, найбільш вдалим її визначенням вважаємо розуміння компетентності як інтегрованої характеристики особистості, що формується через знання, уміння й навички, систему цінностей, ставлень, поведінкових реакцій і здатності самостійно виконувати завдання у конкретній сфері діяльності.

Відповідно, професійна компетентність педагога – це інтегральна характеристика особистості, що дозволяє використовувати знання, професійний та життєвий досвід, продуктивно розв'язувати навчально-виховні завдання у єдності теоретичної і практичної складової педагогічної діяльності.

Беручи за основу тлумачення дефініції «компетентність», професійну компетентність вчителя музичного мистецтва будемо розглядати як специфічний педагогічний феномен, що детермінується особливостями мистецтва.

Визначаючи специфіку компетентностей, що формуються засобами мистецтва, науковці стверджують, що під час спілкування особистості з художніми цінностями зростають мистецькі знання, практичний досвід, ціннісні художні орієнтири, які за певних умов трансформуються в художньо-естетичні компетентності – органічні складові життєвих компетентностей. Художньо-естетичні компетентності ґрунтуються на комбінації знань, інтересів, мотивів, ставлень, умінь, які відображають інтегровані результати навчання у галузі мистецтва та сформовані особисті якості [5].

Отже, мистецька компетентність вчителя передбачає опанування інтегрованим спектром сформованих музично-педагогічних знань, умінь, навичок, здатностей до розуміння й творчого самовираження в музичній (образотворчій) сфері, а також здійснення творчого розвитку учнівської молоді засобами різних видів мистецтв

Сформованість мистецької компетентності фахівця даної галузі набуває особливого значення, оскільки проявляється у здатності до усвідомлення мистецтва як унікальної художньої цінності, забезпечує його готовність професійно виконувати функції вчителя музичного мистецтва, вчителя інтегрованого курсу «Мистецтво» в закладах загальної середньої освіти.

Змістовою стороною мистецької компетентності вчителя музичного мистецтва є

формуванням комплексу психолого-педагогічних, мистецьких, музично-історичних, музично-теоретичних, культурологічних знань; музично-виконавських (вербальних і невербальних), комунікативних умінь та навичок і проявляється через готовність до творчої музично-педагогічної діяльності, здатності до емоційного відгуку на музику, до управління комунікативними процесами, готовності оцінити результат музично-педагогічної діяльності [6].

Спілкування через музичне мистецтво розкриває горизонти для проникнення у неусвідомлені й словесно невиражені психічні процеси, якими володіє музикант, відкриває перед майбутнім вчителем реальний світ у всій цілісності, єдності свідомого й підсвідомого змісту.

Складниками мистецької компетентності вчителя є розвинені художнє сприйняття, уява, мислення, асоціації. У творчому мистецтві на логічно-узагальненому та чуттєво-конкретному рівнях накопичується інформація про величезний досвід людини. Вона сприймається особистістю лише за умови зв'язку художнього сприйняття з життєвим досвідом, що забезпечує розуміння творів мистецтва.

Образність та естетична емоційність сприйняття, що стимулюють появу почуттів та думок, невіддільне від художнього мислення, пов'язаного з усією розумовою діяльністю людини. Однак почуттями, звісно, художнє сприйняття не обмежується. Це сприйняття спочатку «відчуває», а потім, як наслідок, «думає» і до того ж глибоко і проникливо думає.

Рефлексія людиною привласненого знання, власного ставлення до пізнаного, його використання в різних життєвих ситуаціях – засвідчує свідоме творення особистісної траєкторії самовдосконалення [7].

Важливу роль процесі формування мистецької компетентності фахівця відіграє уява – необхідний елемент творчої діяльності. Сутність творчої (комбінувальної) діяльності особистості полягає у створенні нових образів чи дій. Мозок є органом, який з елементів колишнього досвіду комбінує, творчо переробляє та створює нові твердження та нові лінії поведінки. Цю творчу діяльність, засновану на комбінувальній здібності нашого мозку, психологія називає уявою або фантазією.

Складовими частинами процесу уяви є дисоціація та асоціація сприйнятих вражень. Будь-яке враження – це складне утворення, що має безліч окремих частин. Дисоціація полягає в тому, щоб розсікти складне ціле на частини, виділяючи при

цьому одні риси та залишаючи без уваги інші. За процесом дисоціації слідує процес змін, якому піддаються ці розрізнені елементи та об'єднання їх у єдине ціле – асоціацію. Зауважимо, що асоціації уявлень є необхідним елементом для повноцінного естетичного сприйняття творів мистецтва, а емоційний та інтелектуальний чинники – акту творчості.

Вагому роль у формуванні мистецької компетентності вчителя відіграє готовність до підсвідомого поєднання зорового образу з емоційними образами пам'яті. Така форма асоціацій є переважаючою у мистецтві. В основі художнього сприйняття, в основі розуміння творів мистецтва лежить особлива здатність, що дозволяє особистості «вгадувати» ці явища несвідомим шляхом.

Між діяльністю уяви та реальністю існує емоційний зв'язок, що проявляється подвійним чином: як прагнення емоції втілюються у образи, співзвучні настрою; як народження почуття під впливом художніх образів. Отже, з одного боку – почуття впливають на уяву, з іншого – уява впливає на почуття. Емоції, що спричинені художніми фантастичними образами, є абсолютно реальні й проживаються індивідом по-справжньому серйозно та глибоко. Це явище науковці тлумачать законом емоційної реальності уяви, що пояснює факт сильного впливу на людину творів мистецтва, створених фантазією автора.

Поєднанням зовнішніх вражень від музичного твору, утворення тимчасових зв'язків, що є думкою, мисленням, знанням, викликає в особистості складний світ переживань та почуттів. Розширення та поглиблення почуття, його творча перебудова складає психологічну основу музичного мистецтва.

Розвитку художнього мислення, думок студентів сприятиме використання різноманітних форм роботи на предметах музично-історичного циклу. Зокрема, активне застосування інноваційних художньо-педагогічних технологій – проблемних, інтерактивних (дискусії, вікторини, аудіо-відеозаписи), інтегративних, проектних (індивідуальні, групові та колективні завдання), заміна монологічної форми подачі матеріалу на діалогічну. Уміння спрямовувати діалог на формування критичного мислення, здатності до самооцінки, націлює особистість на пізнання свого внутрішнього світу емоційного переживання та побудови власного шляху самовдосконалення.

Важливим складником для формування мистецької компетентності фахівців є посилення практичної складової дисциплін музично-історичного напрямку через використання спеціальних творчих завдань, нетрадиційних форм і методів, які зацікавлять і відповідатимуть особистим інтересам студентів. Ознайомленню із світом мистецтва сприятимуть методи наведення, порівняння, співставлення, музичної колекції, аналіз-інтерпретація мистецьких творів, індивідуальні та групові музичні щоденники, створення міні-проектів та інші.

Серед важливих методів варто відзначити наступні: художньо-педагогічного інтерпретаційного пізнання, метод складання рецензій, перцептивного занурення до змісту музичного твору, метод художніх аналогій між музичним твором та творами образотворчого мистецтва

Метод художньо-педагогічного інтерпретаційного пізнання спрямований на усвідомлення та роз'яснення музичних творів. Він сприяє їх сприйняттю, розумінню, національно-стильовому трактуванню, естетичному ставленню. Застосування даного методу ґрунтується на відображенні духовного змісту музичної інформації, стимулюванні емпатії та рефлексії особистості в процесі опанування художньо-естетичної сутності музичного твору.

Досить ефективним на нашу думку є метод складання рецензій, який полягає у самостійному оцінюванні студентами правильності концептуального відтворення художньої інтерпретації твору. Творче завдання полягає у написанні рецензії на інструментальний (вокальний) сольний виступ двох різних виконавців (або виступи двох інструментальних (вокальних) колективів), здійсненні порівняльної характеристики виконання одного і того ж твору. У процесі розширення та поглиблення мистецької компетентності слід дотримуватися принципу інтелектуально-творчого підходу до вирішення складних технічних та художніх завдань в освітньому процесі [8]. Це передбачає спрямованість на національно-естетичні цінності української музичного мистецтва й виражається в гармонійному осмисленні художньо-образного змісту твору, формування уявлення щодо потужного освітнього потенціалу української музики.

Метод перцептивного занурення до змісту музичного твору базується на психологічному входженні, чутливості до музичних образів, спрямований на розвиток комунікативних умінь. Даний метод досить доре-

чний під час проведення практичних занять з дисциплін музично-історичного циклу.

Метод художніх аналогій між музичним твором та творами образотворчого мистецтва спрямований на розвиток емоційного інтелекту студентів. Він спрямований на порівняння та віднаходження подібності образів, художніх аналогій у різних видах мистецтва. Впровадження методу художніх аналогій у зміст професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва при вивченні дисциплін музично-історичного циклу сприяє розумінню суб'єктами навчання художньо-образного змісту твору, розвитку асоціативних зв'язків, емоційного інтелекту, новому рівню спілкування з творами мистецтва.

Ми вважаємо, що комунікативна компетентність вчителя музичного мистецтва як одна із ключових у системі професійних компетентностей фахівців мистецького спрямування належить до структурованих дефініцій, виступає системною, інтегративною властивістю, що передбачає готовність вчителя до досягнення художньо-педагогічного матеріалу, здатність організувати початково-мистецьке середовище, яке сприяє розвитку емпатії та музичної рефлексії особистості; оволодіння практичними навичками інтерпретації музичних творів тощо. До її структурної будови слід включити когнітивно-гностичний, аксіологічно-аналітичний, діяльнісно-комунікативний компоненти.

Когнітивно-гностична складова мистецької компетентності вчителя музичного мистецтва передбачає знання з педагогіки та вікової психології; вільне оперування мистецькими знаннями та вміннями; усвідомлення різноманітних паралелей між стильовими напрямками, жанрами мистецтва; відтворення об'єктивного змісту твору та виявлення суб'єктивного ставлення до нього; здатність захоплювати власним виконанням твору; володіння вербальною інтерпретацією твору, ораторською майстерністю.

Аксіологічно-аналітичний компонент мистецької компетентності вчителя музичного мистецтва визначається сформованістю системи художніх цінностей на основі яких формується здатність до емоційного відгуку на музику; вміння самостійно давати адекватну оцінку мистецьким та педагогічним явищам та процесам; відчувати інтелектуальні та емоційно-вольові стани партнерів педагогічної взаємодії.

Комунікативно-виконавчий компонент мистецької компетентності вчителя музич-

ного мистецтва передбачає готовність до творчої активності у здійсненні музично-педагогічної діяльності, вільне володіння методами та прийомами художньо-виконавського втілення; «комунікація з приводу музики», тобто міжособистісне спілкування партнерів у процесі музичного сприймання, до і після нього, але на його основі, встановлювати діалогічні взаємини з учнівською молоддю, передбачати труднощі та визначати незвичні способи їх подолання, коригувати недоліки особистісно-го та музично-творчого розвитку.

Слід зазначити, що сформованість складників мистецької компетентності вчителя музичного мистецтва забезпечує не лише комплексну готовність до успішної педагогічної діяльності, а й формує суб'єкта музично-педагогічного процесу в гармонійній єдності культурного та художнього розвитку, залучаючи його до музичних цінностей, спонукаючи до творчих пошуків, художнього самовираження.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, мистецька компетентність як одна ключових у системі інтегративно-функціональних спектрів професійної компетентності вчителя музичного мистецтва визначається як дефініція, що виступає системною, інтегрованою властивістю, що передбачає здатність вчителя до розуміння й творчого самовираження в музичній (образотворчій) сфері, що формується під час сприйняття творів, видів мистецтва та їхнього практичного опанування. До її структурного складу входять: когнітивно-гностичний, аксіологічно-аналітичний, комунікативно-виконавчий компоненти.

Визначені у процесі наукового пошуку результати дослідження щодо сутності та змісту мистецької компетентності вчителя можуть використовуватися під час вивчення дисциплін музично-історичного спрямування, що забезпечить усвідомлення майбутніми фахівцями процесів інтеграції мистецтв, сприятиме оволодінню ними сучасними технологіями художньо-естетичної роботи з учнівською молоддю, набуттю умінь організувати мистецько-освітнє середовище закладах загальної середньої освіти, позитивно впливатиме на розвиток їх художньої уяви, мислення, творчих здібностей.

Питання оптимізації освітнього процесу підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва згідно вимог часу є складним і багатогранним. Здійснене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми профе-

сійної компетентності фахівців. Подальшого вивчення потребують питання моделювання методичних засад формування професійної компетентності фахівців даної галузі в загальноосвітніх закладах освіти.

Список бібліографічних посилань

1. Нагач М.В. Підготовка майбутніх учителів у школах професійного розвитку в США: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Київ, 2008. 21 с.
2. Рудницька К.В. Сутність понять «компетентнісний підхід», «компетентність», «компетенція», «професійна компетентність» у світлі сучасної освітньої парадигми. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. Ужгород, 2016. Випуск 1 (38). С. 241–244.
3. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики: колективна монографія / Бібік Н.М. та ін.; за заг. ред. О.В.Овчарук. Київ: «К.І.С.», 2004. 112 с.
4. Професійна освіта: словник: навч. посіб. / уклад С.У. Гончаренко та ін.; за ред. Н.Г. Нічкало. Київ: Вища школа, 2000. 380 с.
5. Масол А.М. Впровадження компетентнісного підходу до змісту загальної мистецької освіти: аналіз Державних стандартів. *Мистецтво та освіта*, 2014. № 4. С. 2–8.
6. Згурська Н.М. Особливості формування музичного мислення майбутніх учителів у класі фортепіано. *Науковий часопис: збірник наукових праць*, 2019. Випуск 26. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. С. 69–73.
7. Комаровська О.А. Мистецька освіта: передчуття змін і готовність учителя до них утворення цінностей особистості. *Мистецтво та освіта*, 2017. № 3. С. 10–15
8. Михалюк А.М. Формування виконавської культури майбутніх учителів музики засобами українського фортепіанного мистецтва: навчально-методичний посібник. Київ: Видавництво Лира. 2016. 220 с.

References

1. Nagach, M.V. (2008). Training of future teachers in schools of professional development in the USA: Extended abstract of PhD dissertation in Pedagogy. Kyiv. 21 p. [in Ukr.].
2. Rudnitska, K.V. (2016). The essence of the concepts "competence approach", "competence", "competence", "professional competence" in the light of the modern educational paradigm. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: "Pedagogy. Social work"*, 1(38): 241–244 [in Ukr.].
3. Bibyk, N.M. etc. (2004). Competency approach in modern education: world experience and Ukrainian perspectives: Library of educational policy: collective monograph. In O.V. Ovcharuk (ed.). Kyiv: "K.I.S." 112 c. [in Ukr.].
4. Honcharenko, S.U. etc. (editors) (2000). Vocational education: dictionary: study guide. In N.G. Nichkalo (ed.). Kyiv: Higher School 380 p. [in Ukr.].
5. Masol, L.M. (2014). Implementation of a competency-based approach to the content of general art education: analysis of State Standards. *Arts and Education*, 4: 2–8 [in Ukr.].
6. Zgurska, N.M. (2019). Peculiarities of the formation of musical thinking of future teachers in the piano class. *Scientific journal: collection of scientific works*, 26(14). *Theory and methodology of art education*, 69–73 [in Ukr.].
7. Komarovska, O.A. (2017). Art education: anticipation of changes and the teacher's readiness for them, the formation of personal values. *Arts and Education*, 3: 10–15 [in Ukr.].
8. Mykhalyuk, A.M. (2016). Formation of performance culture of future music teachers by means of Ukrainian piano art: educational and methodological manual. Kyiv: Lira Publishing House. 220 p. [in Ukr.].

KOZHEVNIKOVA Larysa

PhD in Pedagogy, Associate Professor of the Department of Art Disciplines and Teaching Methods, Hryhoriy Skovoroda University in Pereyaslav

MALASHEVSKA Iryna

Doctor Sciences of Pedagogy, Associate Professor of the Department of Art Disciplines and Teaching Methods, Hryhoriy Skovoroda University in Pereyaslav

MARTYNIUK Anatolii

Doctor Sciences of Pedagogy, Associate Professor of the Department of Art Disciplines and Teaching Methods, Hryhoriy Skovoroda University in Pereyaslav

DEVELOPMENT OF ARTISTIC COMPETENCE FUTURE MUSIC TEACHERS

Summary. *The ways of forming artistic competence as an integral basis of a person's worldview are explored in the article. The aim of the article is to determine the content, structural components of the concept of "artistic competence" and the ways of its formation in the process of studying the disciplines of the musical-historical cycle.*

The artistic competence of a music specialist was studied as one of the components of a teacher's personality.

This definition is a systemic, integrated feature that determine the teacher's ability to understand and creatively express himself in the musical (artistic) art, which is formed during the perception of works, types of art and their practical mastery.

Its structural composition includes: cognitive-gnostic, axiological-analytical, communicative-executive components. Attention is focused on the essence of the competence approach as a reflection of the educational results of training.

It was proven that in the process of teaching music-historical disciplines, attention should be paid to innovative artistic and pedagogical technologies - problematic,

interactive, integrative, project, innovative activities, demonstrating mutual connection of personal and professional development. Non-traditional forms and methods of training that are based on a combination of knowledge, interests, integrated learning outcomes in the field of art and presentation of material in the form of dialogue. Using actively non-traditional forms and methods of learning, we can base on a combination of knowledge, interests, motives, attitudes, integrated results of learning in the field of art.

We consider the following methods to be leading: artistic-pedagogical interpretative cognition, the method of writing reviews, perceptual immersion into the content of a musical work, the method of artistic analogies between a musical works and fine art.

Keywords: *professional training; artistic competence; artistic knowledge; emotions; thinking; imagination; associations.*

*Одержано редакцією 06.08.2023
Прийнято до публікації 22.08.2023*